

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Fructus fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

C. 7. § 4.

ca ipsius Ecclesiae fabricam in decem signis, quae ad eam cognoscendam supra retulimus. Sed has rationes prudens praetereo, remittens lectorem ad alios libros, in quibus ex instituto & fusius illa traduntur. Meum enim institutum hic non tam est rationibus infideles conuincere, quam agere de vocationibus, quae pertinent ad fideles: ut aliquam illis consolationem afferam, animumque ad fidele obsequium addam eius Domini, qui ipsos ad felicem hunc statum vocauit. In quem finem breuiter afferam admirandos arboris fidei Catholicae fructus, quibus facile potest illa cognosci: ut eam pro dignitate aestimantes, in ea confirmemur, excitemurque, & spiritum resumamus, ad exequenda quae nobis commendat.

§. I. *Fructus Fidei.*

*Mutatio
mira pecca-
toris.*

I.

a *Psa. 76. 11.*b *Isai. 11. 6.*
c *Ec. 63. 25.*

PRÆCIPVVS fidei ac religionis Christianae fructus est, quod tantam puritatem & sanctitatem in mundo seminauerit, ut sufficiens sit, infallibilis eius veritatis testimonium. Nam primum, ipsa fecit, facitque indies stupendam aded in hominum cordibus mutationem; ut certum reddant testimonium, quod ea sit *mutatio dexterae excelsi*: qui sola sua omnipotentia eam efficere potuit. Dic enim mihi, quid voluerit Isaias significare, cum praedixit fore, ut in diebus Melsiae, *habitet lupus cum agno: & pardus cum hedo accubet: Vitulus & leo, & ovium simul morentur, & puer paruulus minet eos. Vitulus & ursus pascantur: simul requiescant cuncti eorum, & leo quasi bos comedat paleas*? Si hanc mutationem, ut in ipsa litterae cortice sonat, vidisses, dixisses procul dubio DEVM esse eius auctorem: alterius enim, quam ipsius potentiam, id efficere non potuisset. Agnosce itaque non minus esse prodigiosam spiritualis hominis mutationem, quos haec animalia significant: in qua aperte manifestatur ipsius Dei potentia, religionisque Christianae excellentia: quae mutat cicurataque corda, quae sua natura ad crudelitatem *pardorum* inclinant, & ad *luporum* voracitatem, ad astutiam *ursorum*, *leonumque* superbiam: efficitque, ut sese demittant, facilesque praebant in agendo cum vilioribus & abiectioribus huius mundi; induentes conditionem mansuetarum ouium & agnorum; & qui delicatioribus cibis assueuerant consuetudinem illam mutant, & crassissimis sunt contenti; qui consueuerant alijs imperare, subijciunt sese, & paruo pastori se dedunt, a quo Christi nomine gubernentur. O mutatio verè dexterae excelsi! certum signum, certusque character veritatis & sanctitatis fidei ac religionis, in qua illa fit. Haec (ait Cassianus) prodigia sunt, ad quorum considerationem inuitat nos David, dicens: *Venite & videte opera Domini, quae posuit prodigia super*

Coll. 12. c. 12.
c *Psal. 45. 9.*

terran.

terram : quæ in primæua Ecclesia maxime eluxerunt: sed & quotidie eadem efficit DEVS N. in Religiosis statibus, in momento commutando corda superba in humilia; delicata in pœnitentia; furiosa in tolerantia, & patientia.

CONFIRMAT hoc, & eleganter declarat Sanctus Augustinus, dicens: fidem Christianam mutasse hominum mores in sex rebus ad eò præclaris, vt humanas vires excedant, solisque diuinis obtineri possint: fides enim veram solius vnus Dei *adorationem* cultumque plantauit, repellens idolatriam in maxima mundi parte; eadem *continentiam* siue temperantiam induxit, vsque ad tenuissimum victum panis & aquæ; & non quotidiana solum, sed etiam per contextos plures dies perpetuata ieiunia, quod faciunt Anachoretæ; & *castitatem* ad eò puram, vt etiam Matrimonia & quascunque alias carnis voluptates reijciat, quod faciunt Virginum exercitus: *patientiam* ad eò inuictam, vt nec timeat cruces, nec ignes, quemadmodum resplendit in Martyribus; *liberalitatem* ad eò magnificam & profusam, vt patrimonia pauperibus distribuatur, quod faciunt Religiosi; ac denique induxit totius huius mundi *aspersionem* ad eò liberam & generosam, vt vsque ad desiderium mortis intendatur, vt perueniri possit ad fruendum Deo; quod faciunt contemplatiui. pauci quidem, inquit, hæc faciunt, sed faciunt tamen aliqui, quod sufficiens est testimonium, vt omnes audiant, credant, approbentque Christianæ fidei excellentiam: ex qua talis mutatio procedit, quæ non potest ab alio esse, quam à Deo: ac proinde ab eodem prouenit fides, per quam illa mutatio fit.

QVId verò dicemus de reformatione, quam eadem fides viuæ efficit in omnibus statibus? Hæc, ait idem Sanctus Augustinus, peccatores sanat, ignorantes illuminat, curat ægrotos, docet fideles, pœnitentes reparat, Iustos reddit feruentiores, coronat Martyres, conseruat Virgines, coniugatos castificat, reformat Ecclesiasticos, Sacerdotes consecrat, præparat regna cœlestia, æternamque hæreditatem in Angelorum societate communicat. Per hanc Reges fœliciter regnant, Legislatores sanctas condunt leges, iuste Iudices iudicant, cæteri que ministri cum puritate sua obeunt munia, militibus cæterisque hominibus salutare præscribit regulas, & consilia; præbens eisdem ad ea explenda auxilium. Cuius rei testes sunt clarissimi Sancti, quos in singulis statibus produxit. Nam Fides est sicut d *granum Sinapis*, specie quidem *paruum*, sed magnum efficacia; cuius *rami* in vniuersum orbem se extenderunt: *avesque Cœli veniunt & habitant in eis.* in singulis enim statibus inuenire est homines cœlestes, atque diuinos, qui Angelorum instar à terrenis sese eleuant, suamque vitam in Contemplatione fundant

2.
Lib. de vti-
litate cre-
dendi c. 7.

“

“
Sex morum
mutationes

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

3.

Serm. 10. de
verb. Apost.

Reformatio
omnium
statuum.

Matt. 13

“

nyfteriorum, quæ fides reuelat; & in operibus ac virtutibus exequendis, quas illa commendat.

4

e Ioan. 7. 17

SED quid si tu ipse veritatis huius testis esse possis; cum magna procul dubio tua consolatione id profitereris, si manus operi admo- ueres ad exequendum, quæ præcipit ipsa fides. Sic enim ipse Domi- nus dixit quibusdam eam calumniantibus; e *Si quis voluerit voluntatem Patris mei facere: cognoscat de doctrina mea, utrum ex Deo sit, an ego à me ipso loquar.* Id nobis teste Sancto Chrysostomo, insinuans: quod qui statuit ac decreuit implere quicquid DEVS mandat, ab eo tandem illustrabitur, vt magnam habeat certitudinem veritatum, quas ipse re- uelauit: Quod si aliter eorum, quæ DEVS in te effecit, habes experi- mentum: ex eo conijcere licebit veritatem reliquorum, quæ dixit. Conijce oculos in octo illas heroicæ virtutes, quas ipse CHRIS TVS Dominus Noster *beatitudines* appellauit, promittens illis ingentia præ- mia: & deprehendes, aliquam experientiam eius, quod illa præmia in se continent, effecisse ipsa promissa credibilia, ac reddidisse ipsas vir- tutes iucundas & amabiles; & sic confirmasse fidem, ex qua omnes nascuntur. Nec gratis in prima & vltima beatitudine, vt potè difficilio- ribus & acrioribus, præmium ponitur de præsentibus: cum in reliquis pro- mittatur in futurum, vt intelligas, solere Christum Dominum Nostrum talem initio oblectationem præbere; vt facillè inducat ad credendum, quod promittit, postea quoque eandem auget oblectationem, vt firmiter credatur, ac possideatur.

Matt. 5. 3.

3.

g Isa. 59. 5.

h Hebr. 11.

11. 17.

NUNQUID *g* abbreviata est manus Domini, vt eius auxilio non possint, qui nunc sunt, idem præstare, quod maiores & Antiqui: eandemque certitudi- nem fidei habere, quam illi habuerunt? Si h *Abraham* (vt Apostolus per pē- dit) *fide exiit ex Ur sine igne Chaldaeorum, nesciens quo iret: filiumque suum v- nigenitum offerre voluit, arbitratus quia & à mortuis suscitare potens est Deus,* vt suas promissiones impleteret: etiam nunc multi fide exeunt ex igne cupidi- tatum, qui ardet in mundo; filiumque suum primogenitum proprium scilicet indicium sacrificant: abnegando illud, vt credant, quod dicit Deus: sperantes se viuros, quod ille promittit. Et si *Moses fide reliquit Aegyptum non veritus animositatem Regis, inuisibilem tanquam videns sustinens, maiores diuitias aesti- mans thesauro Aegyptiorum, improperium Christi:* plurimi nunc relinquunt hunc mundum, non veriti furorem Principis eius Sathanae: quia oculis fidei respiciunt inuisibilem DEVM maiori certitudine, quam si corporis oculis eundem cernerent: plures aestimantes, participes esse crucis CHRIS TV, quam omnes terræ thesauros possidere. Vide, antiqui Sancti vicerunt Regna, adepti sunt promissiones, obturauerunt ora leonum, extin-

erunt imperium ignis, foris facti sunt in bello, castra verterunt exterorum, aliaque prodigiola opera perfecerunt: Eadem verò præstiterunt multi sancti in Nouo Testamento, & alia multò maiora. i Fide enim (quemadmodum ipse Saluator promiserat) *Demonia ex corporibus ericiebant, variis linguis loquebantur, serpentes tollebant, & cum mortiferum quid biberent, eis non nocebat, sepe agrotos imponebat manus, & benè habebant; & si opus erat, k dicebant monti transi hinc illuc & transibat; & iacta te in mare, & fiebat, nihil enim est impossibile, sed m omnia possibilia sunt credenti: & hucusque* ait S. Bernardus) multi hæc prodigia faciunt, si non semper, vt in coracæ sonant; saltem sicut significant in spiritu. Nec propterea minus prodigiola censentur: siquidem absque vlla comparatione hæc sunt meliora, nostrasque vires superant, ac testimonia sunt certissimæ fidei, quæ illorum est causa: *dæmones enim sunt leones; cupiditates, flammæ; persecutiones, bella; peccata, serpentes; diabolicæ suggestiones, venenum mortiferum; & ipsæ passionēs, sunt infirmitates.* Omnia autem hæc vincit n fides, *quæ per charitatem operatur.* Estque sufficiens testimonium, quod sit DEVS, qui talia per illam facit.

Imo & ipsamet fides sufficiens sibi dat testimonium. quis enim diuinitatis sublimitatē, & humanitatis vilitatē sapientibus hominibus, potentibus, prudentibus, ac diuitibus, persuadere potuisset; & vt virtutes tam arduas ac difficiles ad eò firmiter amplecterentur; vt non dubitarent vitam ipsam, in earum defensione amittere, omniaque terrena conculcare; vt easdem sequerentur? Mundus est hodie plenus Cherubinis & Seraphinis, illis similibus, quos vidit Isaias, qui etsi doctissimi, & maximi in mundo sunt, alis tamen suis *o velant faciem & pedes Dei:* venerantes cum summissione maxima quod altissimum & infimum est in mysterijs, quæ ipsi non assequuntur; clara voce confitentes, illa esse verissima: imò ex hoc ipso plurimum in fide confirmantur. Ad naturam enim Dei (si verus DEVS est) spectat, vt nulla creatura possit eam totam, & quicquid illa potest, eiusque prouidentiam, & opera penetrare & comprehendere: Ad eò, vt eo ipso quod aliquis ea comprehenderet, iam non esset Deus, quia finitus esset, & aliquo termino circumscriptus.

CONFER denique perfectos Ecclesiæ viros, quibus DEVS eius dilationem commisit, cum Auctoris siue Promotoribus Sectarum ei aduersarum, quorum mores supra retulimus: & ipsi sufficiens dabunt testimonium veritatis fidei, quam ipsi tenent ac docent. Hi enim Apostolici viri, contra quam Hæretici sunt nubes aqua cœlestis sapientiæ plenæ, ad irrandos peccatores terræ; sunt arbores non bis mortuæ, sed bis viuæ, duplici vita heroicæ fidei & accensæ charitatis; nec sunt cõtenti folijs verborum, sed fructus proferunt Sanctorum operum; non sunt mare ferum & turba-

i Marc. 16.
17.
k Matth.
7-10.
c. 21. 21.
n Mar. 9.
3. Serm. 1.
de Ascens.

n Gala. 5. 6.

6.

o Isa. 6. 2.

7.
c. 8. 2.

tum, sed tranquillum & quasi lacteum ob scientiæ vitæque sanctitatis abundantiam. Quod si feruent interdum, is est feruor spiritus; & si spumant, id faciunt sancta quadam indignatione aduersus ipsa peccata. Ac denique non sunt sidera errantia, sed firmiter fixa; permanentes semper in lumine suo: & sunt tanquam polus ad aliorum directionem, ob insigne vitæ ac doctrinæ exemplum. *p Dan. 12. 3. q Apoc. 12. 2.* *Qui enim docti sunt (dixit Angelus Daneli) fulgebunt quasi splendor firmamenti: & qui ad iustitiam erudiant multos: quasi stelle in perpetuas æternitates: Ex quibus constituitur corona stellarum duodecim; quam habet Ecclesia in capite suo, ob continuas victorias quas per eos continuè obtinet.*

§. 2 *Quæ ratione fides prædictos fructus producat.*

NE quis tamen decipiatur, existimans, solam fidem, quæ in intellectu est, hos fructus producere: operæ pretium erit rationem indicare, qua id faciat. Præmittendum est autem: a *quoniam Dei perfecti sunt opera;* & cum aliquid incipit, cupit illud omnem sibi debitam perfectionem habere: id est vocatio, qua fidem Catholicam nobis inspirat, ed tendit, ut eam non solam, sed cum cæteris etiam virtutibus cordi nostro insecat; & nominatim illam, de qua Apostolus, quod *b fides per charitatem operetur;* c *Christumque habitare per fidem in cordibus nostris, in charitate radicatis & fundatis.* Potuisset quidem Apostolus commutatis verbis dicere, Christum habitare in cordibus nostris per Charitatem in fide radicatis & fundatis; quia utraque hæc virtus est spiritualis ædificij fundamentum, & radix: vnde spiritus fructus procedunt, altera alteram adiuuante, ut illi producantur; siquidem fides non sufficeret sine charitate; nec posset charitas esse absque fide. Quemadmodum intellectus & voluntas sunt radix & origo operum, quæ sunt hominum propria. Intellectus enim dirigit voluntatem in ijs, quæ velle debet: voluntas verò mouet, ipsumque intellectum ad id applicat, quod cognoscere oportet. Sic inquam fides quæ Iustorum intellectum perficit, Charitatem dirigit in ijs, quæ debet diligere; Charitas verò quæ perficit voluntatem, fidem ipsam excitat ad ea, quæ sunt credenda: & utraque simul tanquam duæ sorores coniunctæ admirandos proferunt fructus in omni genere virtutum, insignesque victorias consequuntur ad gloriam Domini, qui dixit: *d ascendam in palmam & apprehendam fructum eius:* quæ autem hæc est palma, in quam ascendent qui **C H R I S T V M** sequuntur, nisi fides cum Charitate coniuncta? per quam, ut ait Sanctus Ioannes, *e mundum vincunt & victoriam consequuntur.* utriusque autem competit palmarum proprietas, de quibus Plinius, quod sit inter illas mas & femina; quas ut fructus proferant, oportet ad eod propese

inui.

Fides charitate formata.

d Cant. 7. 8.

s. Ioa. 5. 4.

Lib. 14. c. 4.

Plinius lib.

o. verbo

Nuptia.